

Kommunledningskontoret, utvecklings- och
administrationsenheten
Crister Blüme
crister.blume@bengtsfors.se

Cykelstrategi 2020

Inledning

Cykelstrategin ska ligga till grund för kommunens arbete med att främja cyklandet och möjliggöra en ökad andel cykelresor.

För att cykelanvändandet ska öka krävs bl.a. att förutsättningarna för gång- och cykeltrafiken förbättras och utvecklas. Det finns många fördelar med att öka cyklandet; bättre miljö, friskare befolkning, ökad livskvalité, bättre framkomlighet m.m. Potentialen för att öka cyklandet i Bengtsfors kommun är stor både när det gäller arbetspendling och för elever att ta sig till och från skolan och fritidsaktiviteter. Inom tätorterna är avståndet till de olika målpunkterna sällan över ett par kilometer. Det finns också goda möjligheter att cykelpendla mellan flera av tätorterna i kommunen.

Cykelturismen är också en viktig målgrupp men särskilda önskemål och behov som behandlas i strategin.

Bakgrund

I och med att allt fler företag erbjuder sina anställda förmånscyklar och då elcyklar börjar bli allt vanligare är det fler vuxna som börjar cykla. Man ser en tydlig trend bland de som köpt elcykel att de inte bara cyklar mer utan också längre sträckor. Detta påverkar behovet av cykelvägar och inte bara under vår och sommarperioden utan under alla årstider. Detta ställer en del nya krav på underhåll, trygghet och säkerhet på cykelvägarna, då hastigheten och olika typer av cyklar ska enas på samma väg året om.

I Bengtsfors kommun har det under de senaste fem till tio åren byggts ut ett antal viktiga sträckor med cykelvägar. Bland annat har man utmed väg 172 i Gustavsfors och i Billingsfors byggt GC-vägar. I Bengtsfors tätort vid olika restaurerings tillfällen och nu senast i Bäckefors byggdes en GC-bana utmed Gamla Bruksgatan.

Därtill finns cykelvägar/leder mellan Långbron och Billingsfors längs DVVJ samt mellan Billingsfors och Bengtsfors på gamla Lelångenbanan, båda dessa cykelvägar är dock i behov av upprustning, skyltning och belysning.

I tätorterna finns ett delvis utbyggt GC-vägnät, framförallt mellan olika bostadsområden. Det är långt ifrån ett funktionellt GC-vägnät som når viktiga målpunkter såsom skolor och fritidsanläggningar.

För att öka cyklandet i kommunen krävs inte bara nya cykelvägar utan det krävs också ett systematiskt arbete när det gäller hela bredden av cykelfrågor, något som Bengtsfors kommun hittills saknat.

Så den 15 mars 2017 beslutade Kommunstyrelsen §52, att förvaltningen skulle ta fram förslag till cykelstrategi som efter antagande kan ligga till grund för prioritering och finansiering av utbyggnad av cykelvägar och cykelleder i kommunen samt andra åtgärder för att främja en ökad cykling bland kommuninvånare och turister.

Syfte

Syftet med cykelstrategin och dess bifogade handlingsplan är att kommunen ska få en gemensam målbild för sitt cykelfrämjande arbete, samt en plan för vilka åtgärder som behöver genomföras för att nå dit. Med en tydlig vision och konkreta mål kan olika aktörer med olika ansvarsområden arbeta i samma riktning och samverka för att nå målen för cykel. Handlingsplanen tydliggör kommunens prioriteringar och val av åtgärder och säkerställer att arbetet med cykelfrågor pågår regelbundet och med en långsiktighet.

Handlingsplanen ska följas upp och utvärderas kontinuerligt för att förbättras som beslutsunderlag och visa att kommunen är på väg att nå sina mål.

Mål

Cykelstrategins mål är att andelen cykeltrafik ska öka, bland samtliga målgrupper i Bengtsfors kommun, vilket innebär:

I Bengtsfors kommun ska det vara enkelt att ta cykeln hela eller delar av resan. Målsättningen är att få fler att se fördelarna med att cykla och tycka att cykeln är ett självklart alternativ vid val av transportsätt. Det ska vara möjligt att cykla till viktiga målpunkter under hela året. Trafiksystemet ska vara utformat på ett sätt som gör att barn kan cykla till vardags.

Några av de strategiska målen med en ökad cykling är

- Förbättrad hälsa
- Minskad miljöbelastning
- Ett tillgängligare och jämlikare samhälle
- Rikare fritid
- En starkare destination för cykelturism

Förbättra hälsan

Fler cyklande ger i förlängningen friskare invånare och främjar den jämlik hälsa. Idag är det allt fler och fler som sitter still på sin arbetsplats och rör sig alldeles för lite på sin fritid. Stillasittande är en oberoende riskfaktor för flera sjukdomar och för tidig död. Att vara aktiv som WHO (World Health Organization) rekommendationer 150 min i veckan, är möjligt för en stor del av befolkningen. Genom vardagsmotion tex: cykling till och från jobbet, skolan eller fritidsaktiviteten är man på god väg. Att främja hälsa, bevara och förbättra inte bara den fysiska kapaciteten utan minskar också risk för kroniska sjukdomar samt förebygga för tidig död. Vilket i förlängningen leder till att nyttan inte bara är för den enskilda individen utan för samhället i stort.

Bengtsfors kommun vill särskilt fokusera på att främja barn och ungas cyklande, då goda vanor i tidig ålder skapar goda vanor för framtiden. I Sverige har andelen barn i åldern 7-14 år som cyklar en genomsnittlig dag minskat från 24 procent i mitten av 1990-talet till 15 procent 2014 (Cyklandets utveckling i Sverige). Fysisk aktivitet är en viktig faktor för barns nuvarande och framtida hälsa, såväl fysisk som psykisk. Den nordiska

rekommendationen för fysisk aktivitet för barn och unga lyder: "Minst 60 minuters fysisk aktivitet per dag, både med måttlig och hög intensitet.

Minska miljöbelastningen

Nästan en tredjedel av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser beror på transporterna. Förutom klimatpåverkan skapar vårt bilkörande problem som är kopplat till luftkvalitet, försurning, övergödning, buller och barriärer för människor och djur. För att bygga upp ett långsiktigt hållbart transportsystem måste vi ändra vårt beteende och planera för en smartare samhällsutveckling.

Regeringens nationella miljömål är bland annat att klimatutsläppen ska minska och energianvändningen ska vara effektivare. Dessutom ska minst 50 procent av energianvändningen bestå av förnybar energi. Trots att utfasningen av fossila bränslen har påbörjats så går det sakta och medvetandegraden behöver öka bland befolkningen. Vi behöver ställa om för att prioritera cykeln i de fall där det fungerar som ett alternativt resesätt. Har du kort väg till arbetet behöver du kanske inte starta bilen alla dagar utan ta cykeln i stället.

Ett tillgängligare och jämlikare samhälle

De allra flesta har idag tillgång till cykel, eller har i alla fall ekonomiska möjligheter att skaffa sig en cykel. Är det möjligt att cykla till skolan, arbetet, bussen, fritidsaktiviteter, affären utestängs ingen. Cykeln är viktig som ett komplement till bilen i ett hushåll och kan vara det som gör att man klarar sig på en bil istället för två.

För ungdomar och barn är cykeln en viktig förutsättning för att själv kunna bestämma var och när man vill åka och inte vara beroende av föräldrar som skjutsar.

Rikare fritid

Att cykla har stora fördelar både som fritidsaktivitet och som ett sätt att ta sig till andra fritidsaktiviteter. Med cykeln kan man göra utflykter och uppleva sin hembygd/närområde, man kan cykla för motionens skull eller för upplevelsens skull.

En starkare destination för cykelturism

Cykling är en turistgren som står för en väldigt stor ekonomisk omsättning och en stor framtidspotential. Just nu pågår det flera utredningar kring hållbar produktutveckling och hållbar destinationsutveckling där just cykel har en framträdande roll.

Ett strategiskt arbete kring att utveckla Bengtsfors och Dalsland till en internationellt etablerad och stark outdoordestination där just cykel är ett av tre fokusområden har påbörjats något som även är upptaget i kommunens näringslivsstrategi.

Framtida cykelvägnät

Idag finns drygt 28 km gång- och cykelvägar i kommunen, varav cirka 20 km har kommunalt huvudmannaskap och resten tillhör det statliga vägnätet. Utöver dessa finns cykellederna.

I ett framtida funktionellt cykelvägnät kan cykelvägarna delas in i tre kategorier efter funktion och med olika kännetecken:

Cykelvägar inom tätorterna

Dessa cykelvägar syftar till att fungera som ett alternativ till bilen, för barns väg till skola och fritidsaktiviteter, arbetspendling och resor till service och kollektivtrafik. Sammanhängande stråk som knyter ihop viktiga målpunkter inom tätorten, med god standard, säkra, gena och tydligt skyltade.

Cykelvägar mellan tätorterna

Cykelvägar mellan tätorterna syftar till att vara ett attraktivt alternativ till bilen och kollektivtrafiken, för ungdomars fritidsaktiviteter, arbetspendling och motions- och fritidscyklning. Sammanhängande stråk som knyter ihop orter inom och utom kommunen. Cykelvägarna kan bestå av både vägar för enbart gång- och cykeltrafik såväl som mindre vägar med blandtrafik. Underlaget kan vara asfalt eller grus. Stråken ska vara tydligt skyltade.

Cykelleder

Cykelleder riktar sig till turister och fritidscyklister, erbjuder upplevelser längs vägen och passerar viktiga turistiska besöksmål. Cykelleder är längre sammanhängande stråk som kan sammanfalla med cykelvägar mellan tätorter och cykelvägar inom tätorter. De kan bestå av både vägar för enbart gång- och cykeltrafik såväl som mindre vägar med blandtrafik. Cykellederna är till övervägande del grusbelagda. De olika lederna ska vara tydligt skyltade.